

Janusz Tandecki

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Instytut Historii i Archiwistyki

e-mail: tandecki@umk.pl

ORCID ID: 0000-0003-0484-5847

Mariusz Balcerek

Wojewódzka Biblioteka Publiczna – Książnica Kopernikańska w Toruniu

e-mail: m.balcerek@ksiaznica.torun.pl

ORCID ID: 0000-0002-1007-8042

Wstęp

DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/FT.2017.001>

Tekst jest opublikowany na zasadach niewyłącznej licencji Creative Commons
Uznanie autorstwa-Bez utworów zależnych 3.0 Polska (CC BY-ND 3.0 PL).

Prof. dr hab. Janusz Tandecki jest pracownikiem Instytutu Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się na historii miast, dziejach państwa krzyżackiego w Prusach, naukach pomocniczych historii (przede wszystkim archiwistyce i dyplomatyce) oraz edytorstwie źródeł historycznych. Opublikował m.in.: *Cechy rzemieślnicze w Toruniu i Chełmnie. Zarys dziejów* (Toruń 1983); *Średniowieczne księgi wielkich miast pruskich jako źródła historyczne i zabytki kultury mieszczańskiej (organizacja władz, zachowane archiwalia, działalność kancelarii)* (Warszawa 1990); *Szkice z dziejów Torunia i Prus w średniowieczu i na progu czasów nowożytnych* (Toruń 2008); *Edytorstwo źródeł historycznych*, wspólnie z K. Kopińskim (Warszawa 2014). Jest wiceprezesem Towarzystwa Naukowego w Toruniu, członkiem Stowarzyszenia Archiwistów Polskich, Internationale Historische Kommission zur Erforschung des Deutschen Ordens w Wiedniu, Historische Kommission für ost- und westpreußische Landesforschung w Berlinie oraz redaktorem naczelnym czasopisma naukowego „Folia Toruniensia”.

Dr Mariusz Balcerek jest pracownikiem Działu Informacyjno-Bibliograficznego Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej – Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się na historii wojskowej okresu nowożytnego (XVI–XVIII w.). W 2010 r. obronił w Instytucie Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu dysertację doktorską zatytułowaną: „Księstwo Kurlandii i Semigalii w wojnie polsko-szwedzkiej w latach 1600–1629” (*Księstwo Kurlandii i Semigalii w wojnie Rzeczypospolitej ze Szwecją w latach 1600–1629*, Poznań 2012), przygotowaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Bogusława Dybasia. Publikował m.in. na łamach: *Do szarzy marsz, marsz... Studia z dziejów kawalerii*, „Przeglądu Historycznego”, „Przeglądu Historyczno-Wojskowego”, „Studiów i Materiałów do Historii Wojskowości” oraz „Zapisków Historycznych”. Od 2011 r. jest redaktorem tematycznym czasopisma naukowego „Folia Toruniensia”.

S

łowa kluczowe: redakcja, Wojewódzka Biblioteka Publiczna – Książnica Kopernikańska w Toruniu, Instytut Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Akademicka Platforma Czasopism, Open Access, LOCKSS, BazHUM, DOI, POL-index, styl Chicago

S **treszczenie.** Tekst przedstawia najważniejsze zmiany, jakie zaszły w czasopiśmie w ostatnim czasie. Dotyczą one nowego współwydawcy, zamieszczenia periodyku na Akademickiej Platformie Czasopism, przejścia na formułę Open Access, dodania cyfrowego identyfikatora dokumentu elektronicznego (DOI), nowych baz archiwizujących i indeksujących oraz wprowadzenia metadanych i bibliografii w stylu Chicago dla wszystkich artykułów. Te nowości wyznaczają kierunek, w którym obecnie zmierza redakcja „Folia Toruniensia”.

W tekście zaprezentowano także skrótoowo wszystkie artykuły, jakie zostały wydane w tomie 17.

Oddajemy do Państwa rąk 17 tom punktowanego czasopisma naukowego „Folia Toruniensia” (6 pkt.). Zawiera on wiele nowości. Pierwszą z nich jest informacja o wydawaniu periodyku wspólnie przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną – Książnicę Kopernikańską w Toruniu i Instytut Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Dzięki tej współpracy czasopismo znalazło się w gronie renomowanych polskich periodyków zamieszczanych na Akademickiej Platformie Czasopism. Platforma jest systemem zarządzania treścią (ang. *Content Management System* – CMS), który ułatwia prace wydawnicze i pozwala na łatwe zamieszczanie tekstów w Internecie¹.

Od tomu 16. teksty w czasopiśmie są publikowane na zasadach niewyłączonej licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Bez utworów zależnych 3.0 Polska (CC BY-ND 3.0 PL). Mamy nadzieję, że przejście na formułę Open Access pozwoli na dotarcie treści zamieszczanych w „Folia Toruniensia” do szerszego grona czytelników. W ostatnim okresie czasopismo znalazło się w wyszukiwarce SHERPA/RoMEO, gdzie każdy zainteresowany może zapoznać się z polityką wydawców w sprawie archiwizacji opublikowanych materiałów². Chcąc zabezpieczyć się przed utratą wersji elektronicznej, zdecydowaliśmy się na przystąpienie do programu Lots of Copies Keep Stuff Safe (LOCKSS), działającego pod auspicjami Biblioteki Uniwersytetu Stanforda (The Stanford University Libraries), który spełnia rolę cyfrowej biblioteki³. Cały czas redakcja czyni starania o zamieszczenie czasopisma w nowych indeksujących bazach. Ostatnio udało się dodać periodyk do bazy BazHum, znajdującej się na liście referencyjnych baz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego⁴.

Każdy tekst zamieszczany na łamach „Folia Toruniensia” od tomu 17. jest opatrzony cyfrowym identyfikatorem dokumentu elektronicznego (ang. *digital object identifier* – DOI)⁵, co stanowi obecnie standard w publikacjach naukowych. Obecnie trwa proces nadawania identyfikatorów archiwalnym wydaniom periodyku.

¹ *System zarządzania treścią*, [w:] *Wikipedia. Wolna encyklopedia* [online], [dostęp 16 V 2017]. Dostępny w World Wide Web: https://pl.wikipedia.org/wiki/System_zarz%C4%85dzania_tre%C5%9Bci%C4%85; E. A. Rozkosz, *Open Journal Systems — wartość dodana czasopisma*, Biuletyn EBIB, 2014, nr 4 (149), s. 1–16.

² *FAQ – Publisher copyright policies & self-archiving*, <http://www.sherpa.ac.uk/romeo/faq.php?la=en&flDnum=|&mode=simple#whatis>.

³ *What is LOCKSS?* [online], [dostęp 16 V 2017]. Dostępny w World Wide Web: <https://www.lockss.org/about/whatis-lockss/>.

⁴ *Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 czerwca 2015 r. w sprawie kryteriów i trybu oceny czasopism naukowych encyklopedia* [online], [dostęp 16 V 2017]. Dostępny w World Wide Web: http://www.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2015_06/57d62136155875b12419981aa086b9f9.pdf.

⁵ *DOI (identyfikator cyfrowy)*, [w:] *Wikipedia. Wolna encyklopedia* [online], [dostęp 16 V 2017]. Dostępny w World Wide Web: [https://pl.wikipedia.org/wiki/DOI_\(identyfikator_cyfrowy\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/DOI_(identyfikator_cyfrowy)).

Do tej pory tylko jedna kategoria tekstów posiadała krótkie biografie autorów, słowa kluczowe, streszczenia i bibliografie załącznikowe. Od 17. tomu w ten zestaw metadanych będą wyposażone wszystkie artykuły. Dodatkową nowością będzie sposób zapisu bibliografii. Zgodnie z zaleceniami twórców bazy POL-Index, rządowego projektu, zdecydowaliśmy się na styl Chicago⁶. Podawane tam pozycje uporządkowane będą alfabetycznie, jak tego wymaga m.in. renomowana baza Scopus⁷.

W 16. tomie ogłosiliśmy wyjście z publikowanymi treściami poza granice Torunia i regionu. W tym numerze to kontynuujemy. Mogą tutaj znaleźć Państwo 19 tekstów, podzielonych na 5 kategorii: artykuły, źródła i materiały, studia i dyskusje, recenzje oraz kronikę. W pierwszej z nich zamieszczono 10 tekstów o różnej tematyce i zakresie chronologicznym. Zestawienie otwiera artykuł dotyczący polskich zbiorów w Rzymie. Wieczne Miasto posiada liczne kolekcje materiałów archiwalnych i bibliotecznych związanych z krajem nad Wisłą, które otwiera słynny i zarazem kontrowersyjny regest „Dagome Iudex”, przechowywany w Bibliotece Watykańskiej. Od Rzymu przechodzimy do Torunia, gdzie w Bibliotece Uniwersyteckiej znajduje się archiwum rodziny Szwojnickich z Borkłojnia – przedmiot badań następnego tekstu. Sama kolekcja jest niewielka, gdyż liczy zaledwie 12 jednostek inwentarzowych, ale za to o rozpiętości czasowej przekraczającej 400 lat.

Za sprawą kolejnych dwóch artykułów przenosimy się do XVIII stulecia. Z pierwszego z nich dowiadujemy się, jakie książki zabrał ze sobą młody polski magnat Seweryn Rzewuski, przyszły targowiczanie, w podróż po Europie Zachodniej. Natomiast z drugiego poznajemy polonika z zakresu historii, prawa i polityki w księgozbiórze znanego gdańskiego historyka i prawnika Gotfryda Lengnicha.

Następnie przechodzimy do okresu zaborów. Na początku zapoznajemy się z systemem cenzury mającej na celu zablokowanie rozpowszechniania treści patriotycznych i niepodległościowych i sposoby radzenia sobie z nim ówczesnych bibliografów. W dalszej kolejności zgłębiamy elementy kompozycji typograficzno-wydawniczej podręczników drukowanych we lwowskiej firmie Kazimierza Stanisława Jakubowskiego.

Okresu PRL-u dotyczą kolejne trzy artykuły. Tekst o katechizmach dla dzieci i młodzieży w Polsce w latach 1945–1949 ze zbiorów Biblioteki Narodowej w Warszawie pokazuje cechy charakterystyczne dla tego typu wydawnictw oraz także działanie cenzury czasów stalinowskich. Z artykułu o serii „Biblioteka Księgarza”, publikowanej przez Stowarzyszenie Księgarzy Polskich, dowiadujemy się o polskim rynku wydawniczym, a przede wszystkim funkcjonowaniu placówek księgarskich w latach 60. ubiegłego wieku. Tekst o Archiwum Association Solidarité France-Pologne, pomagającym polskiemu społeczeństwu w czasie stanu wojennego,

⁶ *Chicago-Style Citation Quick Guide*, [w:] *The Chicago Manual of Style*, [online], [dostęp 16 V 2017]. Dostępny w World Wide Web: http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide.html; *Bibliografia*, [w:] *POL-index* [online], [dostęp 16 V 2017]. Dostępny w World Wide Web: http://polindex-pomoc.opi.org.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=13&Itemid=112.

⁷ *Step 1 – Agreement*, [online], [dostęp 16 V 2017]. Dostępny w World Wide Web: <http://suggestor.step.scopus.com/suggestTitle/step1.cfm>.

które jest przechowywane w Bibliotece Polskiej w Paryżu, omawia bliżej nieznaną, a przez to ciekawą kolekcję.

Ostatnim artykułem w tej kategorii jest tekst o procesie komunikacji we współczesnej bibliotece. Opisano w nim tradycyjne sposoby przekazywania treści i porównano z nowoczesnymi, które zaczynają odgrywać główną rolę w funkcjonowaniu każdej księżnicy.

W drugiej kategorii (Źródła i Materiały) znalazły się trzy teksty. Całość otwiera artykuł dotyczący inwentarza fary chełmińskiej i jej biblioteki z XV w. Następnie możemy przeczytać o rękopiśmiennym epigramacie Filipa Melanchtona z 1607 r., który jest przechowywany w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej – Księżnicy Kopernikańskiej w Toruniu. W trzecim zaprezentowano i omówiono przekład z języka łacińskiego krótkiego filozoficznego tekstu Franciszka Tidicaeusa, profesora Gimnazjum Akademickiego w grodzie Kopernika, pod tytułem: *Quaestio ethica et politica, utrum honestum natura constet, an vero tantum opinione* z 1609 r.

W kategorii komunikaty mamy jeden artykuł poświęcony nieznanemu bibliografom drukowi krakowskiemu z 1652 r., który został dedykowany ksieni zwierzynieckiej Eufrozynie Korycińskiej.

Liczniej niż dotychczas reprezentowany jest dział recenzji, składający się z trzech tekstów. Przeczytać możemy o książkach: Judyty Zamrzyckiej (*Introligatory toruńscy od XV do XVI/XVII wieku – typologia cech warsztatowych*), Marleny Jabłońskiej (*Nowe wyzwania archiwów. Komunikacja społeczna i public relations*) i Janusza Tondla (*Kniaź i królowa jednej nocy w Bibliotece Uniwersyteckiej. Reminiscencje*).

W ostatniej kategorii możemy znaleźć dwa sprawozdania. Jedno dotyczy II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej zatytułowanej: „Człowiek – Informacja. Książka. Cyberkultura”, która odbyła się w Toruniu w dniach od 9 do 10 marca 2017 r., a drugie Międzynarodowej Konferencji Toruńskiej „Wizualizacja informacji w Humanistyce”, zorganizowanej w dniach 23–24 marca tego roku.

Członkowie redakcji liczą, że zaprezentowane w 17. tomie „Folia Torunienisia” artykuły spotkają się z zainteresowaniem Czytelników.

Bibliografia

Elsevier B.V. 2017. „Step 1 – Agreement”. dostęp Maj 16. <http://suggestor.step.scopus.com/suggestTitle/step1.cfm>.

LOCKSS. 2017. „What Is LOCKSS?”. dostęp Maj 16. <https://www.lockss.org/about/what-is-lockss/>.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego. 2017. „Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 czerwca 2015 r. w sprawie kryteriów i trybu oceny czasopism naukowych”. dostęp Maj 17. http://www.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2015_06/57d62136155875b12419981aa086b9f9.pdf.

POL-Index. 2017. „Bibliografia”. *POL-index*. dostęp Maj 16 V. http://polindex-pomoc.opi.org.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=13&Itemid=112.

Rozkosz, Ewa Aleksandra. 2014. „Open Journal Systems — wartość dodana czasopisma”. *Biuletyn EBIB*, 4(149): 1–16.

SHERPA/RoMEO. 2011. „FAQ – Publisher copyright policies & self-archiving”. ostatnia modyfikacja Sierpień 11. <http://www.sherpa.ac.uk/romeo/faq.php?la=en&flDnum=|&mode=simple#whatis>.

University of Chicago Press. 2017. „Chicago-Style Citation Quick Guide”. W *The Chicago Manual of Style*. dostęp Maj 16. http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide.html.

Wikipedia. 2017. „DOI (identyfikator cyfrowy)”. ostatnia modyfikacja Październik 23. [https://pl.wikipedia.org/wiki/DOI_\(identyfikator_cyfrowy\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/DOI_(identyfikator_cyfrowy)).

Wikipedia. 2017. „System zarządzania treścią”. ostatnia modyfikacja Marzec 9. https://pl.wikipedia.org/wiki/System_zarz%C4%85dzania_tre%C5%9Bci-%C4%85.

Data przesłania artykułu do Redakcji: 22 V 2017

Data akceptacji artykułu przez Redakcję: 6 VII 2017

Janusz Tandecki

Nicolaus Copernicus University in Toruń. Institute of History
and Archival Science
e-mail: tandecki@umk.pl
ORCID ID: 0000-0003-0484-5847

Mariusz Balcerek

Nicolaus Copernicus Public Provincial Library in Toruń
e-mail: m.balcerek@ksiaznica.torun.pl
ORCID ID: 0000-0002-1007-8042

Prof. Dr hab. Janusz Tandecki is employed in the Institute of History and Archival Studies at Nicolaus Copernicus University in Toruń. His research interests focus on the history of towns, the Teutonic State in Prussia, auxiliary sciences (mainly Archival Studies and Diplomacy) along with editing historical sources. He published *Cechy rzemieślnicze w Toruniu i w Chełmnie. Zarys dziejów* (Toruń 1983) [*Craft guilds in Torun and Chełmno: historical outline*]; *Średniowieczne księgi wielkich miast pruskich jako źródła historyczne i zabytki kultury mieszczańskiej (organizacja władz, zachowane archiwalia, działalność kancelarii)* (Warszawa 1990) [*Medieval books of major Prussian cities as historical sources and monuments of burghers' culture (the organization of the authorities, preserved archives, the work of the chancellery)*]; *Szkice z dziejów Torunia i Prus w średniowieczu i na progu czasów nowożytnych* (Toruń 2008) [*The outline of the history of Torun and Prussia in the Middle Ages and at the beginning of the Early Modern Times*]; *Edytorstwo źródeł historycznych* in cooperation with Krzysztof Kopiński (Warszawa 2014) [*Editing historical sources*]. He is the vice-president of the Scientific Society in Toruń; a member of the Society of Polish Archivists, Historische Kommission zur Erforschung des Landesforschung in Berlin and the editor-in-chief of the scientific journal *Folia Toruniensia*.

Mariusz Balcerek, PhD, works in the Department of Information and Bibliography in the Copernicus Regional Public and Municipal Library in Toruń. His research interests focus on military history of the Early Modern period (the 16th–18th centuries). In 2010 he defended the doctoral thesis in the Institute of History and Archival Studies of Nicolaus Copernicus University in Toruń. The title of thesis was *The Duchy of Courland and Semigallia during the war between Poland and Sweden in the years 1600–1629*, Poznań 2012), supervised by Prof. dr hab. Bogusław Dybaś. He published in the following journals and studies: *Do szarży marsz, marsz... Studia z dziejów kawalerii*, 'Przegląd Historyczny', 'Studia i Materiały do Historii Wojskowości' and 'Zapiski Historyczne'. Since 2011 he has been the editor-in-chief of *Folia Toruniensia* responsible for the content of the journal.

Introduction

K

ey words: editing, the Copernicus Regional Public and Municipal Library in Toruń, the Institute of History and Archival Studies at Nicolaus Copernicus University in Toruń, the Academic Platform of Journals, Open Access, LOCKSS, BazHUM, DOI, POL-index, Chicago style

S

ummary. The article presents the most important changes which have taken place in the journal recently. They concern the new co-publisher, the periodical's being included in the Academic Platform of Journals, changing to the Open Access formula, adding the digital

identifier of the electronic document (DOI), new archival and index bases, introducing metabases and bibliography according to the Chicago style for all articles. The changes mark new trends of the development of Folia Toruniensia.

The text briefly presents all the articles published in vol. XVII.

Janusz Tandecki

Nikolaus-Kopernikus-Universität Toruń. Institut für Geschichte
und Archivwissenschaft
e-mail: tandecki@umk.pl
ORCID ID: 0000-0003-0484-5847

Mariusz Balcerek

Öffentliche Woiwodschaftsbibliothek – Kopernikus Bücherei in Toruń
e-mail: m.balcerek@ksiaznica.torun.pl
ORCID ID: 0000-0002-1007-8042

Prof. Dr. habil. Janusz Tandecki ist wissenschaftlicher Mitarbeiter des Instituts für Geschichte und Archivwissenschaft der Nikolaus-Kopernikus-Universität in Thorn. In seinen Untersuchungen rekurriert er auf die Stadtgeschichte, den Deutschordensstaat in Preußen, die historischen Hilfswissenschaften (vor allem Archivwissenschaft und Diplomatie) sowie die Edition der historischen Quellen. Er veröffentlichte u. a.: *Cechy rzemieślnicze w Toruniu i Chełmnie. Zarys dziejów* [Die Handwerkerzünfte in Thorn und Kulm. Die Geschichte im Überblick] (Toruń 1983); *Średniowieczne księgi wielkich miast pruskich jako źródła historyczne i zabytki kultury mieszczańskiej (organizacja władz, zachowane archiwalia, działalność kancelarii)* [Die mittelalterlichen Bücher der preußischen Großstädte als historische Quellen und bürgerliche Kulturdenkmäler (Machtstruktur, erhaltene Archivalien, Kanzleitätigkeit)] (Warszawa 1990); *Szkice z dziejów Torunia i Prus w średniowieczu i na progu czasów nowożytnych* [Skizzen aus der Geschichte Thorns und Preußens im Mittelalter und an der Schwelle zur Neuzeit] (Toruń 2008); *Edytorstwo źródeł historycznych* [Die Edition der historischen Quellen], zusammen mit K. Kopiński (Warszawa 2014). J. Tandecki ist stellvertretender Vorstandsvorsitzender der Wissenschaftlichen Gesellschaft zu Thorn, Mitglied des Verbands der Polnischen Archivarinnen und Archivare, der Internationalen Historischen Kommission zur Erforschung des Deutschen Ordens in Wien, der Historischen Kommission für ost- und westpreußische Landesforschung in Berlin sowie Hauptredaktor der wissenschaftlichen Zeitschrift „Folia Toruniensia“.

Dr. Mariusz Balcerek ist Mitarbeiter der Abteilung Information und Bibliografie der Öffentlichen Woiwodschaftsbibliothek – Kopernikus-Bücherei in Thorn. Seine Forschungsinteressen beziehen sich im allgemeinen auf die Militärgeschichte der Neuzeit (vom 16. bis zum 18. Jahrhundert). 2010 verteidigte er im Institut für Geschichte und Archivwissenschaft der Nikolaus-Kopernikus-Universität in Thorn unter Betreuung von Prof. Dr. habil. Bogusław Dybaś seine Dissertation unter dem Titel: „Księstwo Kurlandii i Semigalii w wojnie polsko-szwedzkiej w latach 1600–1629“ [„Das Herzogtum Kurland und Semgallen im polnisch-schwedischen Krieg 1606–1629“] (*Księstwo Kurlandii i Semigalii w wojnie Rzeczypospolitej ze Szwecją w latach 1600–1629* [Das Herzogtum Kurland und Semgallen im Krieg der Rzeczpospolita mit Schweden 1600–1629], Poznań 2012). Er publizierte u. a. in den folgenden Zeitschriften und Studien: *Do szarży marsz, marsz... Studia z dziejów kawalerii*, „Przegląd Historyczny“, „Przegląd Historyczno-Wojskowy“, „Studia i Materiały do Historii Wojskowości“ sowie „Zapiski Historyczne“. Seit 2011 ist er thematischer Redaktor der wissenschaftlichen Zeitschrift „Folia Toruniensia“.

Einleitung

Si o r u
niensia

S **tichworte:** Redaktion, Öffentliche Wojewodschaftsbibliothek – Kopernikus-Bücherei in Thorn, Institut für Geschichte und Archivwissenschaft der Nikolaus-Kopernikus-Universität in Thorn, Akademische Zeitschriftendatenbank, Open Access, LOCKSS, BazHUM, DOI, POL-Index, Chicago-Stil

Z

Z **usammenfassung.** Der Text schildert die wichtigsten Änderungen in der Zeitschrift, die in den letzten Jahren zustande gekommen sind. Sie beziehen sich auf den neuen Mitverleger, auf die Erschließung der Zeitschrift in der Akademischen Zeitschriftendatenbank, den Übergang zum Open-Access-Modell, die Ausstattung der Objekte mit dem Digitalen Objektbezeichner (DOI), die neuen Archiv- und Indexdatenbanken sowie auf die Metadaten und die Bibliografie im Chicago-Stil, gültig für alle Beiträge. Diese Neuigkeiten markieren eine neue Richtung, die für die Redaktion von „Folia Toruniensia“ zum Maßstab wird.

Im Text wurde auch zusammenfassend auf alle Beiträge eingegangen, welche im Band 17 erschienen.